

Handläggare
Martina Adiels Balk

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2022-05-05

Ärendebeteckning
SFN 2022/0065

Servicenämnden

Budgetunderlag 2023 servicenämnden

Förslag till beslut

Servicenämnden ställer sig bakom förvaltningens strategiska framtidsfrågor, långsiktig ekonomisk planering, äskande driftbudget och behov investeringsbudget.

Bakgrund

Enligt anvisningar från kommunledningskontoret ska respektive nämnd inför budgetarbetet 2023 överlämna underlag. Underlaget ska enligt samma anvisning beslutas av respektive nämnd i maj.

Förvaltningen bedömer att framförda äskningar inte skapar en ojämlig resursfördelning utan bidrar till en likvärdig leverans för alla kommunens invånare.

Peter Arnesson
förvaltningschef

Sara Andersson
ekonom

Bilagor
Budgetunderlag 2023



Budgetunderlag 2023

servicenämnden



Kalmar kommun

Serviceämnden

Strategiska framtidsfrågor

Tillsammans gör vi ett Kalmar för alla ännu bättre!

Aktiva medarbetare och ledare tar ansvar för sitt arbete och skapar bra relationer med kollegor för att tillsammans ge Kalmar kommuns invånare den service de behöver. Serviceförvaltningen ska vara hela Kalmar kommunkoncerns självklara val för servicetjänster. Förvaltningen ska leverera interna tjänster för att ge övriga verksamheter möjlighet att fokusera på sin kärnverksamhet. Allt arbete som genomförs i förvaltningen ska skapa mervärde för kommunens invånare och kommunkoncernen.

Digitalisering

Digitalisering prioriteras fortsatt inom förvaltningen för att uppnå en effektiv verksamhet med hög kvalitet. Ett fortsatt samarbete planeras tillsammans med Linnéuniversitetet inom digitaliseringsområdet. Nya processer och arbetssätt behöver identifieras och implementeras. Insatser ska genomföras för att nå effektivare interna processer. Digitalisering innebär också risker och behov av ökad IT-säkerhet.

Klimat och miljö

Kommunens klimat- och miljöarbete styrs via fullmäktiges målområden inom "Ett grönare Kalmar". Kommunens klimatanpassningsplan ställer krav på åtgärder framåt för att förebygga klimatförändringarnas effekter. Klimatberäkningar ska införas som ett verktyg i arbetet för att identifiera åtgärdsbehov.

Serviceförvaltningen ska aktivt verka för att bidra till att uppnå de delar som verksamheten kan påverka, till exempel:

- att nå en god vattenstatus i Kalmarsund och våra vattendrag
- att genomföra upphandlingar som präglas av hållbarhet både ekonomiskt, socialt och miljömässigt
- att krav ställs på byggnationer med låg klimatpåverkan, förnybar energiproduktion som solenergi och vindkraft samt giftfria skolmiljöer
- att erbjuda fordon som drivs med biogas och el/laddhybrid i stället för med fossila bränslen
- se över fastigheters ventilation och värme för ökad effektivitet
- att fortsätta arbeta för källsortering i offentliga miljöer
- att fortsätta kostens arbete för minskat matsvinn

Ekonomiska underlag för att genomföra klimat- och miljöarbetet behöver beaktas då detta inte ryms inom befintlig budget.

Trygghet

Klotter- och renhållningsåtgärder är ständigt pågående för att skapa trygga och tillgängliga offentliga miljöer. Siktröjning genomförs vid gång- och cykelvägar och belysning underhålls och uppgraderas. Förvaltningen verkar även för trygga och säkra skolor genom fastighetsverksamhetens arbete.

Långsiktig ekonomisk planering

Kalmar kommun växer årligen vilket innebär ändrade demografiska förutsättningar. En utmaning blir att erbjuda en ökad servicegrad, till exempel nya grönområden och renhållning av offentliga miljöer, utan att öka kostnaderna. När investeringar görs för att tillgodose dessa behov ökar även driftkostnaderna för nämnden vilket måste beaktas.

Servicekommunen kompenseras generellt inte för kostnadsökningar vilket urholkar nämndens ekonomi på sikt och riskerar att leda till en försämrad leverans. Här kan livsmedel inom kosten nämnas som ett exempel.

Ökad befolkningsmängd leder till behov av nya förskole- och skollokaler. Det finns samtidigt ett stort behov av att ersätta byggnader med så kallade riskkonstruktion byggda på 70- och 80-talen. Inom fastighetsbeståndet finns ett tiotal byggnader av denna karaktär. En utrangering och nybyggnation av dessa fastigheter är lönsamt ur ett yt- och energieffektivt perspektiv. Alternativet är att genomföra akut underhåll för att hantera innemiljöproblem och konstruktionsfel, vilket är fördyrande och påverkar inhyrd verksamhet betydligt mer. Nuvarande underhållsbudget medger inte denna typ av investeringar.

Eventuella äskanden driftbudget

Äskande driftbudget

Rang-ordning	Belopp (tkr)	Årligt eller tids-begränsat	Titel	Nödvärdigt eller önskvärt	Orsak (t.ex. volym-ökning, ambition om högre kvalitet, lagkrav)	Beskrivning
1	12 400	Årligt	Livsmedel	Nödvärdigt	Prisökning	
2	500	Årligt	Säkerhet på väg	Nödvärdigt	Lagkrav	TMA skydd, TA-planer för en säker och trygg personal. Beräknat utifrån verklig kostnad.
3	1 000	Årligt	Material	Nödvärdigt	Prisökning 27,4%	Beräknat utifrån 25 procent ökning av kostnad för förbrukningsinventarier, anläggnings- och underhållsmaterial.
4	800	Årligt	HVO	Nödvärdigt	Prisökning 47,7 %	Beräknat utefter index SCB.
5	500	Årligt	Helgstäd	Önskvärt	Ökad beläggning	Utökad helgstäd sporthallar. Motsvarande en heltidstjänst och material.
Summa	15 200					

*) beskrivning äskande livsmedel se bilaga 1

Behov investeringsbudget

Budgetunderlag INVESTERINGAR				
Specifikation	belopp i tkr	2023	2024	2025
Beslutade <u>ej ramjusterande</u> investeringsmedel för inventarier och dylikt	Nivå enl föregående beslutad VP	60 600	59 300	
Förändring av beslutade <u>ej ramjusterande</u> investeringsmedel för inventarier och dylikt. Beskriv i textrutan (Hypergene) förändringen	Önskad förändring av tidigare beslutad nivå			
Nya investeringsbehov <u>ej ramjusterande</u> investeringsmedel för inventarier och dylikt. Beskriv i textrutan (Hypergene) om nivån är förändrad jämfört med tidigare år.	Önskad nivå år 2025			69 300
Beslutade <u>ramjusterande</u> investeringsmedel för inventarier och dylikt	Nivå enl föregående beslutad VP	0	0	
Förändring beslutade <u>ramjusterande</u> *) investeringsmedel för inventarier och dylikt Revidera tidigare inskickad blankett	Önskad förändring av tidigare beslutad nivå			
Nya investeringsbehov <u>ramjusterande</u> *) investeringsmedel för inventarier och dylikt. Fyll i blankett.	Önskad nivå år 2025			

Inför 2025 ser förvaltningen ett ökat behov av utökade rammedel för reinvestering på 10 miljoner kronor för färdigställning av samtliga byggnader vid Oxhagskolan.

Jämställdhetsperspektiv på framtidsfrågor, äskanden och behov

Servicenämndens budget ska komma alla till del och bidra till en likvärdig leverans för alla våra kunder.

Förvaltningen arbetar till stor del på uppdrag av kund. Det är därför viktigt att beställaren beaktar hur resursfördelningen påverkar kommunens invånare i sina underlag.

Kommunen har en hög ambition i arbetet med bland annat jämställdhet, integration, HBTQI och tillgänglighet. Att möta upp den höga målsättningen om att arbeta med frågorna brett i förvaltningen är en utmaning inom befintliga budgetramar. Förvaltningen fortsätter att arbeta aktivt i dessa frågor och utefter resurser göra det som är möjligt.

För att kunna bibehålla kvalitet på kost till skola och omsorg behövs utökade medel då livsmedelspriser har ökat kraftigt. Prishöjning har även skett på drivmedel, förbrukningsinventarier, anläggnings- och underhållsmaterial vilket ger stor påverkan i verksamheten.

En äskning för att öka säkerheten på väg ska skapa ökad trygghet för förvaltningens personal som arbetar i kommunens vägmiljöer.

Förvaltningen bedömer att framförda äskningar inte skapar en ojämlig resursfördelning utan bidrar till en likvärdig leverans för alla oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Bilagor

Bilaga 1, Äskande kostverksamheten.

Servicenämnden

Äskande kostverksamheten

Bakgrund

Kostverksamheten redovisade ett positivt resultat på 1,9 miljoner kronor för 2021. Såväl intäkter som kostnader på personal och livsmedel minskade kraftigt till följd av covid-19. Under 2022 har verksamheten återgått till det normala bortsett från årets första månader som fortfarande påverkades av pandemin.

Livsmedelskostnaderna utgör cirka 30 procent av verksamhetens totala kostnads-massa. Denna höga andel gör att livsmedelsanslaget snabbt urholkas. Ett normalår höjs livsmedelskostnaderna med cirka 1,5 miljoner per år. Livsmedelspriserna har ökat kraftigt under inledningen på året och leverantörerna aviserar ett kraftigt behov av ytterligare höjningar med anledning av världsläget. Till följd av detta vill förvaltningen uppmärksamma behovet av en ökad budgetram för kostverksamheten.

Ökade priser

I och med rådande världsläge har prisökningar på 5 - 40 procent trätt i kraft på livs-medel och förbrukningsmaterial. Orsak till höjningarna är eftersläpningar från pan-demin, nya regler för transportörer, kriget i Ukraina som ger råvaru- och personal-brist samt ökade el- och drivmedelspriser.

Vad driver priserna?

- Fortsatt containerbrist efter pandemin
- Ökade el- och drivmedelspriser
- Brist på arbetskraft i bland annat transportledet där många ukrainare ar-betar
- Brist på vete på grund av dålig skörd samt kriget i Ukraina och import-stopp från Ryssland
- Då kycklingfoder består till stor del av vete ger även detta ökade priser på ägg och kyckling
- Ukraina är en stor producent av solrosolja, majs och blåbär
- Ryssland är den största producenten av konstgödsel
- Båda länderna exporterar träråvara som används till förpackningsmaterial



Vad har redan gjorts och vad görs

För att uppnå budget i balans sker ekonomisk uppföljning på köksnivå där enhetschefer och 1:e kockar månadsvis följer upp inköpen mot budget. Detta skapar förståelse, medvetenhet och stort engagemang för att bromsa kostnaderna trots de skenande livsmedelspriserna.

I matsedeln görs justeringar för att minska effekterna av prishöjningarna. Fokus är att göra förändringar utan att kvaliteten påverkas negativt. Inköpen styrs mot svenskt och ekologiskt i den mån det är möjligt för att stödja den svenska jordbruksnäringen och uppnå målet om 30 procent ekologiskt i kostverksamheten.

Verksamheten fortsätter att arbeta med minskat matsvinn utifrån målområdet – Ett grönare Kalmar.

Slutsatser

Grunden för detta äskande är ovan redovisade omvärldsanalys med reservation för att prognosen kan ändras beroende på omvärldsläget.

Budgetramen för kostverksamheten behöver räknas upp i förhållande till prisökningarna för att verksamheten även i fortsättningen ska kunna leverera näringsriktiga och säkra måltider. Kostnaden för livsmedel och förbrukningsmaterial förväntas öka med 5,4 – 12,4 miljoner kronor. De faktiska livsmedelskostnaderna beräknas därmed öka från 40,5 miljoner kronor (2021) till mellan 45,5 miljoner kronor och 52,5 miljoner kronor för 2022.

	Redan aviserade höjningar	Aviserade höjningar + prognos kommande höjningar
Livsmedel	5,0 mnkr	12,0 mnkr
Förbrukningsmaterial (diskmedel och kökskemikalier)	0,4 mnkr	0,4 mnkr